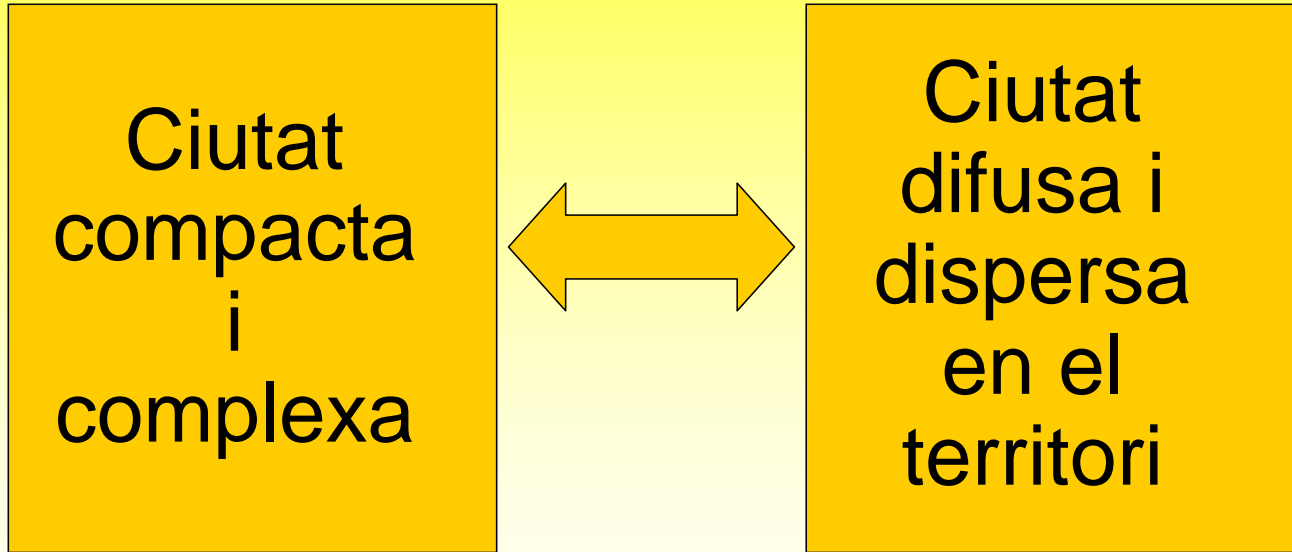

Dos models antagònics:

No es tracta de models que es troben en un estat pur, sinó d'una simplificació que ens ajuda a saber si una ciutat s'aproxima més o menys a un model o a l'altre

La ciutat compacta

- Respon al model de ciutat mediterrània tradicional
- Multifuncional (combina funcions diverses en un espai reduït), cosa que la fa
- Més accessible (i, per tant, requereix menys mobilitat motoritzada)
- Més complexa i diversa (permet més contactes, intercanvis i comunicació, amb un menor consum de sòl i d'energia)
- Afavoreix la cohesió i la sociabilitat
- Menys insostenible

La ciutat difusa

- **ZONIFICACIÓ:** les diferents funcions se separen físicament (la universitat, la indústria, la residència, les àrees comercials, les oficines, les zones esportives, etc.)
- **GRAN DEPENDÈNCIA DEL VEHICLE PRIVAT** (i, per tant, necessita molt més espai per al viari)
- **EMPOBRIMENT DELS INTERCANVIS D'INFORMACIÓ I DE LA RELACIÓ SOCIAL**
- **PÈRDUA D'IDENTITAT I DE COHESIÓ SOCIAL**
- **MAJOR IMPACTE AMBIENTAL**

Consum de materials, energia i aigua

		MODEL DE CIUTAT DIFUSA		MODEL DE CIUTAT COMPACTA	
		NIVELL	CAUSA	NIVELL	CAUSA
Consum de materials	per a la producció i el manteniment del model urbà		Dispersió de l'edificació i les infraestructures. La superfície edificada per habitant és major. Tipologia edificatòria amb major manteniment		La proximitat entre usos i funcions comporta un menor consum de materials. La superfície edificada per habitant és menor. Tipologia edificatòria amb menor manteniment

Consum de materials, energia i aigua

		MODEL DE CIUTAT DIFUSA		MODEL DE CIUTAT COMPACTA	
		NIVELL	CAUSA	NIVELL	CAUSA
Consum de materials	per a la producció i el manteniment del model urbà	↑	Dispersió de l'edificació i les infraestructures. La superfície edificada per habitant és major. Tipologia edificatòria amb major manteniment	↓	La proximitat entre usos i funcions comporta un menor consum de materials. La superfície edificada per habitant és menor. Tipologia edificatòria amb menor manteniment
Consum d'energia	pel que fa al model de mobilitat	↑	El model de mobilitat es basa en el vehicle privat	↓	La majoria de viatges es poden fer a peu, amb bicicleta o amb transport públic

Consum de materials, energia i aigua

		MODEL DE CIUTAT DIFUSA		MODEL DE CIUTAT COMPACTA	
		NIVELL	CAUSA	NIVELL	CAUSA
Consum de materials	per a la producció i el manteniment del model urbà	↑	Dispersió de l'edificació i les infraestructures. La superfície edificada per habitant és major. Tipologia edificatòria amb major manteniment	↓	La proximitat entre usos i funcions comporta un menor consum de materials. La superfície edificada per habitant és menor. Tipologia edificatòria amb menor manteniment
Consum d'energia	pel que fa al model de mobilitat	↑	El model de mobilitat es basa en el vehicle privat	↓	La majoria de viatges es poden fer a peu, amb bicicleta o amb transport públic

Alguns estudis (SOCINTEC) calculen que l'ús de transport privat/habitatge és 2,5 voltes major en àrees de baixa densitat

Consum de materials, energia i aigua

		MODEL DE CIUTAT DIFUSA		MODEL DE CIUTAT COMPACTA	
		NIVELL	CAUSA	NIVELL	CAUSA
Consum de materials	per a la producció i el manteniment del model urbà	↑	Dispersió de l'edificació i les infraestructures. La superfície edificada per habitant és major. Tipologia edificatòria amb major manteniment	↓	La proximitat entre usos i funcions comporta un menor consum de materials. La superfície edificada per habitant és menor. Tipologia edificatòria amb menor manteniment
Consum d'energia	pel que fa al model de mobilitat	↑	El model de mobilitat es basa en el vehicle privat	↓	La majoria de viatges es poden fer a peu, amb bicicleta o amb transport públic
Consum d'energia	quant a la tipologia edificatòria	↑	Es consumeix més energia en les tipologies edificatòries unifamiliars	↓	Les demandes energètiques en blocs d'apartaments són menors

Consum de materials, energia i aigua

		MODEL DE CIUTAT DIFUSA		MODEL DE CIUTAT COMPACTA	
		NIVELL	CAUSA	NIVELL	CAUSA
Consum de materials	per a la producció i el manteniment del model urbà	↑	Dispersió de l'edificació i les infraestructures. La superfície edificada per habitant és major. Tipologia edificatòria amb major manteniment	↓	La proximitat entre usos i funcions comporta un menor consum de materials. La superfície edificada per habitant és menor. Tipologia edificatòria amb menor manteniment
Consum d'energia	pel que fa al model de mobilitat	↑	El model de mobilitat es basa en el vehicle privat	↓	La majoria de viatges es poden fer a peu, amb bicicleta o amb transport públic
Consum d'energia	quant a la tipologia edificatòria	↑	Es consumeix més energia en les tipologies edificatòries unifamiliars	↓	Les demandes energètiques en blocs d'apartaments són menors
Consum d'energia	pel que fa als serveis	↑	Dispersió de les xarxes	↓	Proximitat de les xarxes

Consum de materials, energia i aigua

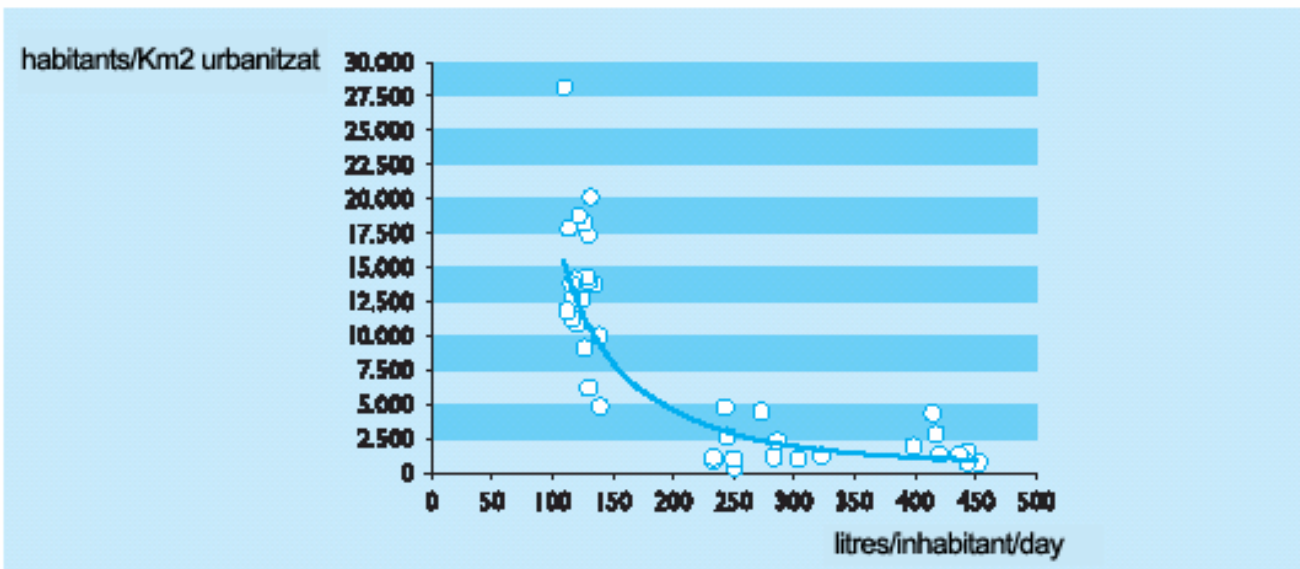
		MODEL DE CIUTAT DIFUSA		MODEL DE CIUTAT COMPACTA	
		NIVELL	CAUSA	NIVELL	CAUSA
Consum de materials	per a la producció i el manteniment del model urbà	↑	Dispersió de l'edificació i les infraestructures. La superfície edificada per habitant és major. Tipologia edificatòria amb major manteniment	↓	La proximitat entre usos i funcions comporta un menor consum de materials. La superfície edificada per habitant és menor. Tipologia edificatòria amb menor manteniment
Consum d'energia	pel que fa al model de mobilitat	↑	El model de mobilitat es basa en el vehicle privat	↓	La majoria de viatges es poden fer a peu, amb bicicleta o amb transport públic
Consum d'energia	quant a la tipologia edificatòria	↑	Es consumeix més energia en les tipologies edificatòries unifamiliars	↓	Les demandes energètiques en blocs d'apartaments són menors
Consum d'energia	pel que fa als serveis	↑	Dispersió de les xarxes	↓	Proximitat de les xarxes
Consum d'aigua	quant a les tipologies edificatòries	↑	Consum en jardins, piscines, etc.	↓	En edificació plurifamiliar és menor

Taula 4. Consum domèstic d'aigua segons tipologia de l'habitatge a la regió metropolitana de Barcelona (en litres/persona/dia el 2004)

Tipologia de l'habitatge	Mitjana	Desviació típica
Plurifamiliar intensiu	120	48
Plurifamiliar semiintensiu	148	62
Unifamiliar o adossada	203	116
Total	150	86

Font: Boada, M.; Domene, E; Garriga, N.; Martí, X.; Molina J., i Saurí, D., Estudi del consum d'aigua als edificis de la regió metropolitana de Barcelona. Situació actual i possibilitats d'estalvi, Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals de la Universitat Autònoma de Barcelona/Fundació Abertis/Fundació AGBAR/Departament de Medi Ambient i Habitatge, Barcelona, 2004.

Gràfic 3. Relació entre el consum facturat d'aigua domèstica i la densitat urbana en una mostra de municipis de les tres corones metropolitanes de Barcelona

Font: Font: Mercè Capellades, Mònica Rivera i David Saurí (Projecte FIRMA, UAB, 2001)

Impactes ambientals

	MODEL DE CIUTAT DIFUSA		MODEL DE CIUTAT COMPACTA	
	NIVELL	CAUSA	NIVELL	CAUSA
Consum de sòl i pèrdua de sòl pla i fèrtil	↑	Ocupació de major superfície de territori sense creixement demogràfic	↓	Consum de sòl restringit, supeditat al creixement de la població

Impactes ambientals

	MODEL DE CIUTAT DIFUSA		MODEL DE CIUTAT COMPACTA	
	NIVELL	CAUSA	NIVELL	CAUSA
Consum de sòl i pèrdua de sòl pla i fèrtil	↑	Ocupació de major superfície de territori sense creixement demogràfic	↓	Consum de sòl restringit, supeditat al creixement de la població
Pèrdua de biodiversitat	↑	Ocupació i fragmentació dels sistemes agrícoles i naturals	↓	Conservació dels sistemes agrícoles i naturals

Impactes ambientals

	MODEL DE CIUTAT DIFUSA		MODEL DE CIUTAT COMPACTA	
	NIVELL	CAUSA	NIVELL	CAUSA
Consum de sòl i pèrdua de sòl pla i fèrtil	↑	Ocupació de major superfície de territori sense creixement demogràfic	↓	Consum de sòl restringit, supeditat al creixement de la població
Pèrdua de biodiversitat	↑	Ocupació i fragmentació dels sistemes agrícoles i naturals	↓	Conservació dels sistemes agrícoles i naturals

Important: els mosaics agroforestals, amb presència de cultius de secà, són hàbitats humanitzats amb un gran interès biològic, ecològic i paisatgístic. La seua biodiversitat és superior a la de les parts altes de les serres i a la de les zones boscoses

Impactes ambientals

	MODEL DE CIUTAT DIFUSA		MODEL DE CIUTAT COMPACTA	
	NIVELL	CAUSA	NIVELL	CAUSA
Consum de sòl i pèrdua de sòl pla i fèrtil	↑	Ocupació de major superfície de territori sense creixement demogràfic	↓	Consum de sòl restringit, supeditat al creixement de la població
Pèrdua de biodiversitat	↑	Ocupació i fragmentació dels sistemes agrícoles i naturals	↓	Conservació dels sistemes agrícoles i naturals
Pèrdua de la capacitat d'infiltració de l'aigua i augment de l'escorrentia	↑	Impermeabilització de les àrees d'infiltració per les superfícies viàries	↓	Conservació de les àrees d'infiltració i dels marges dels barrancs

Impactes ambientals

	MODEL DE CIUTAT DIFUSA		MODEL DE CIUTAT COMPACTA	
	NIVELL	CAUSA	NIVELL	CAUSA
Consum de sòl i pèrdua de sòl pla i fèrtil	↑	Ocupació de major superfície de territori sense creixement demogràfic	↓	Consum de sòl restringit, supeditat al creixement de la població
Pèrdua de biodiversitat	↑	Ocupació i fragmentació dels sistemes agrícoles i naturals	↓	Conservació dels sistemes agrícoles i naturals
Pèrdua de la capacitat d'infiltració de l'aigua i augment de l'escorrentia	↑	Impermeabilització de les àrees d'infiltració per les superfícies viàries	↓	Conservació de les àrees d'infiltració i dels marges dels barrancs
Emissió de gasos d'efecte hivernacle	↑	Major consum energètic	↓	Menor consum energètic

Impactes ambientals

	MODEL DE CIUTAT DIFUSA		MODEL DE CIUTAT COMPACTA	
	NIVELL	CAUSA	NIVELL	CAUSA
Consum de sòl i pèrdua de sòl pla i fèrtil	↑	Ocupació de major superfície de territori sense creixement demogràfic	↓	Consum de sòl restringit, supeditat al creixement de la població
Pèrdua de biodiversitat	↑	Ocupació i fragmentació dels sistemes agrícoles i naturals	↓	Conservació dels sistemes agrícoles i naturals
Pèrdua de la capacitat d'infiltració de l'aigua i augment de l'escorrentia	↑	Impermeabilització de les àrees d'infiltració per les superfícies viàries	↓	Conservació de les àrees d'infiltració i dels marges dels barrancs
Emissió de gasos d'efecte hivernacle	↑	Major consum energètic	↓	Menor consum energètic
Contaminació atmosfèrica	↑	Model de mobilitat i model energètic	↓	Menor consum energètic i major accessibilitat

Costos econòmics del manteniment de les infraestructures i els serveis de les urbanitzacions

- Alts costos de manteniment dels serveis que demanden els nous residents: xarxes d'abastament d'aigües i de clavegueram, depuració d'aigües, recollida i tractament de la brossa, neteja de carrers, enllumenat públic, seguretat, etc.

Costos econòmics del manteniment de les infraestructures i els serveis de les urbanitzacions

- Els costos són molt superiors en models urbanístics de baixa densitat (unifamiliars, xalets, etc.), amb una proporció desmesurada de xarxa viària i de serveis per a tan sols uns quants veïns per carrer

Segons dades de l'Enquesta sobre Infraestructura i Equipaments Locals relatives a Barcelona, als habitatges en urbanitzacions els corresponen 6 vegades més metres de vial per habitatge que en la mitjana dels altres nuclis de la província. La despesa anual de manteniment és per tant unes 6 vegades més alta.

Costos socials

- Disminució dels contactes i de la interacció social
- Disminució de les relacions personals
- Dependència del vehicle privat (menor accessibilitat per a importants grups socials: xiquets/es, gent major, etc.)
- Congestió del trànsit en els accessos al centre urbà
- Aïllament
- Falta de cohesió social; segregació i exclusió
- Pèrdua de diversitat social, que aboca a una homogeneïtzació de la societat (simplicitat)
- Pèrdua del sentiment de pertinença a una comunitat urbana com a conseqüència de la descomposició del teixit social

MÉS DESTRUCCIÓ?

Jo no jughe!